

עב:

בהמה המקשה פרק רביעי חולין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

(א) ולקמן קטנ. נדה
מח: (ב) כלל פכיו מ"י
(ג) ומלת וחמל שעות
הדפוס שהרי כך מלתא
דלמחר ר' יוסי נשנית במשה
כלל שס. (ד) ופסחים
סה. (ה) שמי פרשה ד.
(ו) ויקרא יא. (ז) ופס.
(ח) ויקרא טו. (ט) ז"ל
משיח. רש"י (י) פ"י
הוא כל שם. (כ) ז"ל
דכור אמילא.

גמ' הש"ס

נב' (דברי י"ב ויגיא).
נראה שלל לנרס אל
מינות:

הגהות הב"ח

(א) נב' ומינ' לנרס
שמיטת יוסי טמאה
אסורה בחילה וטרפה
כל"ל ומינ' אף נמחק:
(ב) ה"ס ד"ה בשעת יוסי
כשר מאבר מן החי:

הגהות מהר"ב

רנשבבור
(א) י"ב ד"ה שחלק
יוסי חי לנרס ולנרס.
ומלת ונרס נמחק. ויב
כ"ל למחקר יו ד"ל ולא
לנרס דכ"ה אלא בשבת
דף כ"ו ע"ב:

מה מ"נו. דקמני לקמיה ומנין לטרפה ששמיטתה מטהרתה: אף
שמיטת בהמה טהרה את האבר גרסי: (א) א"ס טיהרה שמיטת
טרפה אופה. שמיטתה מן הדין הוא שהרי דבר שגופה: ומנין לטרפה
ששמיטתה מטהרסה. דשמה אינה מטהרתה ומן הדין אינה מטהרתה

שזממה טמאה אסורה בחילה: ומה טמאה
וטרפה אסורה בחילה: ומה טמאה
אין שמיטתה מטהרסה. מלמטמא
דהכי תניא בתורת הכהנים לכל
הזהמה אשר היא מפרשת פרשה וגו'
כל הנוגע בהם יומא"ל להביא בהמה
טמאה שלא מטהרנה שמיטתה והלא
דין הוא שערך אסור בחילה ובהמה
טמאה אסורה בחילה מה שכן אין
שמיטתו מטהרתו דכתיב (והוא) טמאים
הם לכם אף בהמה טמאה לא
מטהרנה שמיטתה אף כל לדרך וז'
בהמה טמאה אסורה בחילה וטרפה
אסורה מה טרפה שמיטתה מטהרתה
אף בהמה טמאה כן תלמוד לומר
הנוגע בהם להביא בהמה טמאה
שלא מטהרנה שמיטתה: שלא תאמר
לה שעת ספור. לומר מוטמאה
ע"י שמיטה: תאמר כטרפה שסיסה
לה שעת ספור. ויבין דהל עלה
חורת שמיטה שר לאן פסקה מיניה
והיא בכלל שר לאן ודבר: עול
לך מה שפסק. עול מכאן ראייה וז'
שפסק: הרי שגולדה טרפה מן
הבטן מינין. שמיטתה: שיש במינה
שמיטה. הלכך לא נפקא מכלל בקר
ולאן אכל כן שמונה חי שגולד מזהמה
מיה אין לנו כמה לנרס אפי' ששטן
לפי שאינו בכלל בקר ולאן:
בב' אמרי. כשר העובר טמא
והלא לא נגע האבר בכשר אלא ע"י
חבור ואותו מנג חבור בית
הסתרים הוא שאינו נראה: ויב
בית הספרים. ק"ל נבס' נדה (דף

מנ: דלא מנמיא: לימא ר"מ לנעמי. דלית ליה טומאת בית
הסתרים מטמא: שלשה טפחים כגד שראוי למדרס והיה מדרס הזב
שהוא אב הטומאה כדכתיב וכל אשר יגע במשכנו וגו': שנחלק.
ואינו ראוי עוד למדרס אכל ראוי הוא לשאר טומאות דק"ל: שלש
אצבעות על שלש חי לעניים א' ולעשרים: טהור מן המדרס. מלמא
אדם וכלים: אכל טמא מנג מדרס. טומאת הנוגע במדרס יש לו
והיו ראשון לטומאה מפני שנגעו זה בזה בעודן מחוברין שהיו
מדרס: וכי נאיו מדרס נגע זה. מחלק שחלק שהרי מנג חבורו
אין מנג עליו שהוא בית הסתרים אלא אם י"ל שיש כלום טומאה
ימשמרת עליו לא משום מנג מדרס: אלא שאם נגע בו הוב. כרגלו
ערוס כשרים עליו או לאחד שדרם עליו והיו עליו שני טומאות
טומאת מדרס שהיא אב הטומאה וטומאת מנג שהיא ראשונה ואינה
אלא לטמא אוכלין ומשקין ונחלק טהור מטימאת מדרס ואינו אב
הטומאה עוד אכל טמא מנג הזב כ"ו שלא טבל ונפחת מני' אצבעות:
לא שנו. דנחלק ר' יוסי על ר' מאיר: אלא כשלשה על שלשה
שנחלק. דליכא למימר בשעת פרישתו זה מזה קבלו טומאת מנג
זה מזה שהרי בשעת פרישתו לא יש בזה כדי לטמא כגד ולא בזה כדי
לטמא כגד שהרי אין בהם שיעור אב הטומאה: אלא ג' אצבעות
הכאין מכגד גדול. שהיה טמא מנג הזב כ"ו שלא טבל ונפחת מני' אצבעות
החמישה הקטנה מן המדרס שאין בה כשיעור וטמאה מנג מדרס
אפי' לר' יוסי דלמחר אין מנג החבור מנג דהא בית הסתרים היא
הכא מודה משום דבשעת פרישתו מאביו אי אפשר לנמסם שלא יגע
מעט מעט ובשעת פרישה אינו בית הסתרים ומקבל טומאה מאביו
שיש בו שיעור אב הטומאה. והלא גבי מתני' נמי אפי' ר' יוסי מודה
דמגעו מנג משום שעת פרישה כשחוקר האבר מן העובר:
כחוקר

בית הסתרים ובבת אחת קאמו אלא ניחא ליה לאשכוחי טומאת מנג אפי' כנגד שיהיה עומד כל שעה מתוח והיה שם פשוטי כלי עץ
המפסיק דמיא דרישא: בשעת פרישתו טמאה מאביו. וא"ת ולקמן כעבור והרובע (דף קמ: גבי החוקר כשר
(ו) מן החי דטמא ומנוי לא כר"מ דאמר טומאה דבית הסתרים טמאה לוקמה אפי' כר' יוסי דבשעת פרישתו מקבל טומאה מהאבר ודוחק
לומר דמיידי כגון דנמשהו ראשון שנחלק לא היה באבר כדי לעלות ארוכה וי"ל דעני לאוקמי אף בניחו ככל כחו דלא מקבל טומאה מאביו
בשעת פרישה מאביו וכי הוי גוונא משי כפ' אמרו לו (ברכות דף טו:) ומיהו כפ' כ"ל לולין (פסחים דף פה. ושם ד"ה ולבינא) גבי אבר שלא
מקבלו דחוקר עד שמגיע לעלם וקולף עד שמגיע לפרק וחוקר ודיק מינה דלא גזר טומאה על היולא דא"כ היה מטמא מה שצפנים ומשני
דטומאת

טהור מן המדרס. מתחלה כשנמא מדרס נרץ לומר דהיה
שם פשוטי כלי עץ מפסיק בין רגלו לנגד דלי אין שם
פשוטי כלי עץ לא הוה פליג ר' יוסי דהא נא לו מדרס ומגע וז' ביחד
אם היה יתף או מדרס ומגע מדרס אם היה נעול וכשנא בבת אחת
מודה ר' יוסי דמשמע דקמנון

רבה (מנחות דף כד:):
אלא שאם נגע בו הוב כ"ו. שנגע
בו מקמי מדרס אפי' או
שיקף דרס דהוה ליה מדרס ומגע
אזוב בבת אחת דלי לבסוף לא אחי
מגע דקיל וחיל אמרס החמור
דמשמע דקמנון (רבה) ושם
ד"ה (ו) דקמני דנרימא מודה ר' יוסי
בשני קדיש המקופלים ומומחים זה
על זה ויש עליון הוב שהעליון טמא
מדרס והתחתון טמא מדרס ומגע
מדרס פ"י שיש אור בין הסדיין
שמומחין על גבי קונדין זה למעלה
מזה וישכ ז' על העליון עד שהכדי
העליון שנגע בתחתון וכגון שפשוטי
כלי עץ מפסיק בינו ולסדיין דנעליון
קדם המדרס למגע ובתחתון נאס
בבת אחת שהכדי על העליון עד
שגיע לתחתון נטמא מדרס מחמת
הזב ומגע מדרס מן הדין העליון
ושניהם נאס בבת אחת ומעיקרא
דקא הוב נעל למיפשת נעל דעשרין
שחלקו ונטמא אחד מהם והניחה
י' צביקא וחור טבול יוס ונגע בטמא
מי אמרין שגע ליה טומאה או לא
וטמא גס חלק השני ע"י לרדף כלי
ופשטו ממחתי' וסדין טמא מדרס
שעשאו וילון טהור מן המדרס אכל
טמא מנג מדרס אמר ר' יוסי וכי
נאיו מדרס נגע זה אלא שאם נגע
בו הוב טמא מנא לאו אפי' לבסוף
כחתי לא ידע ברימא דשני סדיין
דמוכח כדירא דלא חיל לבסוף מנג

מדרס דקיל אמרס דחמור וא"ת דבשלהי העור והרובע (לקמן דף
קמ: תניא החוקר כות כשר מאבר מן החי חיוב עליו ואח"כ
תחתו טמא ופריך טומאת בית הסתרים היא ומשי ר"מ היא והשמה
היה חיל אחר המהשמה טומאת אוכלין דקיל אטומאת אבר מן
החי דחמור וי"ל דטומאת אוכלין חמור שראוי להנערק עם פחות
מכניה אוכלין אכל קודם שיחשב עליהם לא היה ראוי להנערק
והרב ר' שמשון אומר דשבע ליה טומאה לא שייך בדבר שהטומאה
נאה מגופו וחיל שפיר אפי' קל על חמור וכפירשו משמע דקמנון
רבה (מנחות דף כד:): דעני למיפשת מההוא ד' סדיים דלא חמור
שגע ליה טומאה שהרי תחתון טמא מדרס ומגע מדרס פ"י אפי' ג
דעליון אינו טמא אלא מדרס היינו משום דלא חיל מנג דקיל
אמרס דחמור בזה אחר זה אכל מתחתון נעל למיפשת כיון דבבת
אחת ודלי חל אפי' קל על החמור וא"כ בשניהם שיש כי היא
דעשרין שחלקו חלים אפי' בזה אחר זה ומשני דבבת אחת ודלי חיל
אפי' קל על חמור אכל בזה אחר זה אפי' שניהם שיון לא חיל
האחרון והשמה לפי סברת הפושט אמאי לא פשט מר"מ דלמחר
גבי סדין שעשאו וילון דטמא מנג מדרס אלמא דחל קל עם החמור
בבת אחת אלא ודלי כשהטומאה נאה מגופו לא אמר' שגע ליה
טומאה וכל אפי' קל על חמור אפי' בזה אחר זה ויש לדחות דלא
נעל למפשת מר' מאיר (דהא ר' יוסי פליג עליה מהאי טמא
ולמי לא פשט אלא מר' יוסי: אבר' שיש ע"י שיש הבאות מבגד
גדול בשעת פרישתו מאביו טמאה מאביו. דקודם
שנחלק לגמרי נוגעת חסותו זו לו והיה דבשלהי על שלשה משכחת
לה דמודה ר' יוסי כגון שלא הפסיק פשוטי כלי עץ בין רגלו לנגד
דאחי מדרס ומגע בבת אחת ואפי' אם הפסיק נמי אם היה נכפל
בשעה שדרם עליו ששי ראשיון נוגעים זה בזה כגלי דאין זה

בית הסתרים ובבת אחת קאמו אלא ניחא ליה לאשכוחי טומאת מנג אפי' כנגד שיהיה עומד כל שעה מתוח והיה שם פשוטי כלי עץ
המפסיק דמיא דרישא: בשעת פרישתו טמאה מאביו. וא"ת ולקמן כעבור והרובע (דף קמ: גבי החוקר כשר
(ו) מן החי דטמא ומנוי לא כר"מ דאמר טומאה דבית הסתרים טמאה לוקמה אפי' כר' יוסי דבשעת פרישתו מקבל טומאה מהאבר ודוחק
לומר דמיידי כגון דנמשהו ראשון שנחלק לא היה באבר כדי לעלות ארוכה וי"ל דעני לאוקמי אף בניחו ככל כחו דלא מקבל טומאה מאביו
בשעת פרישה מאביו וכי הוי גוונא משי כפ' אמרו לו (ברכות דף טו:) ומיהו כפ' כ"ל לולין (פסחים דף פה. ושם ד"ה ולבינא) גבי אבר שלא
מקבלו דחוקר עד שמגיע לעלם וקולף עד שמגיע לפרק וחוקר ודיק מינה דלא גזר טומאה על היולא דא"כ היה מטמא מה שצפנים ומשני
דטומאת

נג א מ"י פ"כ מהל'
אבות הטומאה ה"י:
ב מ"י שם פ"ה הלכה ג':
ג מ"י שם פ"ה הל' ו':
ד ד"ה מ"י פ"ה מהל'
מלס הלכה ט':

שיטה מקובצת

(א) ה"ל מדרס ומגע זה
כד:

רבינו גרשום

אמאי טומאת בית הסתרים
היא. כלומר דאין חלוקין
כשאר טמאות דנוגע טמא
לטהור אלא מחבורין
כגון אמאי הכשר נגע
ובלה. ה"ל שלשה על
שלשה שנחלקו. שהיה
טמא מדרס ותחלק טהור
מאותו מדרס: אבל טמא
מגע מדרס. אחר שחלק
בשעת פרישתו נגע אחד
לחבור: והא קא חזינו הא
לר' מאיר שטומאת בית
הסתרים טמאה שדורה
כדי שניגע אחר לחבור:
דקאמר טמא מנג מדרס:
ולא איתמר עלה אמר
עולא לא שנו אלא שלשה
על שלשה שנחלקו. אפי'
י' יוסי דלא מורי בשלשה
על שלשה שנחלקו ותרע
טמא טומאת בית הסתרים
מורי באבר דטומאת בית
הסתרים טמאה. מיט דלאו
איתמר עלה אמר עולא
לא שנו אלא בשלשה
על שלשה דלא טמאה
טומאת בית הסתרים אבל
שליש על שלש הבאות מר'
כלומר הבאות מבגד גדול
טמא וכי: רבינא אמר
כגד לאו לחיתוכא קאי.
כלומר אמר ר' יוסי דמטהר
לענין בגד שטומאת בית
הסתרים טמאה לענין אבר
כגד לאו לחיתוכא קאי
לא דמי כגון דחוקר
נוגע בחי' הדדי אבל אבר
לחיתוכא קאי ודמי כמו
דנגד בחי' הדדי:

